

मूलपणी (मूल + पणी) f. eine best. Pflanze, = माण्डूकपणी RATNAM. im ÇKDR.

मूलपुलिशसिद्धांत m. der ursprüngliche (मूल) Siddhānta des Pulīṣa BHATTOTP. zu VARĀH. BRH. S. 2; vgl. KERN in der Einl. S. 30.

मूलपाक (मूल + पाक) m. gaṇa न्यङ्कुदि zu P. 7, 3, 53.

मूलपुरुष (मूल + पु) m. Stammhalter ÇĀK. 91, 13.

मूलपुष्कर n. = पुष्करमूल RĀĠAN. im ÇKDR.

मूलपोती f. eine best. Gemüsepflanze, = पोतिका RĀĠAN. im ÇKDR.

मूलप्रकृति (मूल + प्र) f. 1) die Natur als Grundursache alles Seienden COLBR. Misc. Ess. I, 242. SĪMKAJAK. 3. PAÑĀR. 1, 1, 63. 2, 3, 27. 6, 25. 4, 3, 24. WEBER, RĀMAT. Up. 337 (vgl. Verz. d. Oxf. H. 29, a, 40). Verz. d. Oxf. H. 23, a, 11. 81, a, 16. WILSON, Sel. Works 1, 243. — 2) pl. Bez. der bei einem Kriege zunächst in Betracht kommenden Fürsten, des विन्निगोपु. अरि, मध्यम und उदासीन, KULL. zu M. 7, 157. KĀM. NĪTIS. 8, 20; vgl. शाखाप्रकृति.

मूलप्रणिकृति (मूल + प्र) adj. vielleicht von früher her durch Spione bekannt: (तस्कराः) ये तत्र नोपसर्पयुर्मूलप्रणिकृताश्च ये । तान्प्रसक्त्य नृपो कृत्यात् M. 9, 269. KULL.: ये च मूले राजनियुक्तपुराणचौरवर्गे प्रणिकृताः सावधानभूताः. Vgl. u. 1. धा mit प्रणि 6.

मूलफालद (मूल - फल + 1. द) m. Brodfruchtbaum RĀĠAN. im ÇKDR.

1. मूलबन्ध (मूल + बन्ध) m. eine best. Stellung der Finger Verz. d. Oxf. H. 233, a, 22. 236, b, 21. — Vgl. मूल 11.

2. मूलबन्ध (wie eben) adj. wohl Wurzeln habend, tief wurzelnd: अघ WEBER, RĀMAT. Up. 336. vielleicht fehlerhaft für मूलबद्ध.

मूलबद्ध (मूल + बद्ध) 1) adj. f. ई entwurzelnd AV. 12, 3, 33. — 2) f. ई das Nakshatra Mūla TBa. 1, 3, 1, 4. 2, 5. — 3) n. dass. und zugleich das Entwurzeln AV. 6, 110, 2. 112, 1.

मूलभद्र (मूल + भद्र) m. Bein. Kaṁsa's TRIK. 2, 8, 23. HĀR. 32. — Vgl. मूलदेव.

मूलभव (मूल + भव) adj. f. अा aus Wurzeln schiessend SUÇA. 2, 171, 6.

मूलभार (मूल + भार) m. eine Last Wurzeln gaṇa वंशादि zu P. 5, 1, 50. — Vgl. मौलभारिक.

मूलभृत्य (मूल + भृ) m. ein angestammter Diener d. i. ein Diener, dessen Vater, Grossvater u. s. w. schon Diener waren (Gegens. अागतु) Spr. 2230. Hir. 70, 10.

मूलमण्डल (मूल + मण्ड) WILSON, Sel. Works 2, 37.

मूलमन्त्र (मूल + मन्त्र) m. Grundspruch, Bez. eines best. Spruchs Verz. d. B. H. 340, a, 8. Verz. d. Oxf. H. 105, a, 33. PAÑĀR. 3, 8, 15. Spr. 3196, v. 1. — Vgl. मूलविद्या.

मूलमाधव (मूल + मा) N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 149, a, 19.

मूलमित्र (मूल + मित्र) m. N. pr. eines Gobbila Ind. St. 4, 374.

मूलरस (मूल + रस) m. Sanseviera zeylanica Willd. RATNAM. im ÇKDR.

मूलराज (मूल + राज) m. N. pr. eines Fürsten Verz. d. Oxf. H. 180, b, 24.

मूलवचन (मूल + वच) n. Grundworte, Grundtext Verz. d. Oxf. H. 207, b, 32. 38.

मूलवाणिग्धन (मूल + वाणिज् - धन) n. das Kapital eines Kaufmanns AK. 3, 4, 11, 46.

मूलवत् (von मूल) adj. 1) mit (essbaren) Wurzeln versehen: देश MBH.

13, 6507. फल^० reich an Früchten und Wurzeln R. 5, 73, 19. — 2) vielleicht so v. a. mit Wurzeln zaubernd (vgl. मूलिन्): मूलो मूलवतामू-
लो धूप्यते धूमकेतुना R. 5, 73, 57. = रात्म Schol.; die ed. Bomb. (6, 4, 54)
liest: मूलो मूलवता स्पृष्टो धू^० und der Schol. erklärt मूलवता durch
उच्चैर्दण्डाकारतपोत्थितेन.

मूलवाप (मूल + वाप) m. Stecher von (essbaren) Wurzeln R. GORR. 2, 90, 18.

मूलवारिन् (मूल + वारि) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 35, b, 7.

मूलवित्त (मूल + वित्त) n. Kapital MED. I. 43.

मूलविद्या (मूल + वि) f. Hauptspruch, Bez. eines best. Spruchs (= द्वादशान्तर Schol.) BAĀG. P. 8, 16, 40. — Vgl. मूलमन्त्र.

मूलविनाशन (मूल + वि) n. vollständiges Zugrunderichten R. 4, 19, 11.

मूलविभुज (मूल + वि) adj. P. 3, 2, 5. VĀRTT. Wurzeln niederbiegend: रथ Schol. m. Wagen WILSON.

मूलविरेचन (मूल + वि) n. eine Laxanz aus Wurzeln SUÇA. 1, 160, 15.

मूलव्यसन (मूल + व्य) n. die Beschäftigung —, das Handwerk dessen, von dem man abstammt, d. i. des Vaters: चाण्डालेन तु सोपाको मूलव्य-
सनवृत्तिमान् । पुक्कस्यां जायते पापः M. 10, 38. KULL.: मारुपोचितापराधस्य
मूलं वध्यस्तस्य व्यसने राजदेशेन मारुणम्. MBH. 13, 2589 steht statt des-
sen चाण्डालसमवृत्तिमन्.

मूलव्रतिन् (von मूल + व्रत) adj. sich ausschliesslich von Wurzeln nähend HARIV. 7788.

मूलशकुन (मूल + शकु) m. der erste Vogel (bei einem Augurium) VA-
RĀH. BRH. S. 95, 60.

मूलशाकट (मूल + शाक) n. ein mit essbaren Wurzeln bestandenes Feld P. 5, 2, 29. VĀRTT. 9. 10. Sch.

मूलश्रीपतितीर्थ (मूल - श्री^० + तीर्थ) n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 67, a, 30.

मूलसै adj. von मूल gaṇa तृणादि zu P. 4, 2, 80.

मूलसंघ (मूल + संघ) m. N. einer Genossenschaft oder Secte Verz. d. Oxf. H. 180, b, 28; vgl. WILSON, Sel. Works 1, 341.

मूलसर्वास्तिवाद (मूल + सर्वा) m. pl. N. einer buddhistischen Schule BURN. Intr. 466. Lot. de la b. I. 337. WASSILJEV 234. 267. °वादिन् 89.

मूलसाधन (मूल + सा) n. Hauptwerkzeug, Haupthilfsmittel: क्रिया-
णां खलु धर्म्याणां सत्पत्न्यो मूलसाधनम् KUMĀRAS. 6, 13.

मूलस्थल (मूल + स्थल) n. N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 338, b, 32.

मूलस्थान (मूल + स्थान) 1) n. a) Fundament Verz. d. Oxf. H. 62, b, 9. — b) Hauptplatz Schol. zu VARĀH. BRH. S. 95, 61. — c) Luftraum. — d) Gott ÇABDĀRTHAK. bei WILSON. — e) Multan Verz. d. Oxf. H. 340, a, 17 (मुल^०, aber im Index मूल^०). ALBYRONY bei REINAUD, Mém. sur l'Inde 98. Meou-lo-san-pou-lou d. i. मूलस्थानपुर HIOUEN-THSANG 2, 173. °तीर्थ n. N. pr. eines Tirtha, = भास्कर Verz. d. Oxf. H. 67, a, 32. — 2) f. ई Bein. der Gauri ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

मूलस्थायिन् (मूल + स्था) adj. seit Anfang bestehend, Beiw. Çiva's MBH. 12, 10087. NILAK.: मूलमधिष्ठानम् तद्विनिर्विकारेण त्रयेण तिष्ठति.

मूलस्रोतम् (मूल + स्रो) n. Hauptlauf eines Flusses RĀĠA-TAR. 3, 96.

मूलकर (मूल + कर) adj. Jmd (gen.) die Wurzeln fortnehmend so v. a. vollständig zu Grunde richtend: अघर्म M. 8, 353. अनर्थ R. GORR. 2, 68,